

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstingsdirektörens stab
Kanslienheten
Helene Håkansson

2018-01-10

Ärendenummer:2017/00830
Dokumentnummer:2017/00830-3

Till nämnden för psykiatri och habilitering

Svar på motion om ”stödlinjer för personer med narkotikaberoende och dess anhöriga”

Sammanfattning

I en motion från Camilla Karlman (sd) med hänvisning till missbruksutredningen från 2011 menas att en satsad krona i effektiv beroendevård ger 3-8 kr tillbaka i minskade kostnader för samhället, samt att många personer med narkotikaberoende saknar det sociala nätverk som kan ge stöd vid en rehabiliteringsprocess och att beroendevården i Sverige bara når var femte person med missbruk eller beroende.

Motionären föreslår

”Att ge landstingsdirektören i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta en stödlinje för personer med narkotikaberoende samt deras anhöriga”

Inhämtade synpunkter

Förvaltningschef Psykiatrförvaltningen, Bodil Sundlöf
Chefläkare Peter Valverius

Yttrande

Kontaktvägar i form av stöd- och chattlinjer används på ett flertal sätt för att stöda sjuka och närstående, t ex för självmordsnära personer och deras anhöriga samt för barn som har det besvärligt hemma och kanske far illa. Oftast drivs dessa stöd- och chattlinjer av ideella organisationer.

I Sverige ligger ansvaret för vård och behandling av personer med ett missbruk eller beroende på socialtjänsten (Socialtjänstlagen 3 kap. 7§). Kommunernas socialtjänst har resurser att förebygga och motverka missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande droger. Socialtjänsten ägnar sig också åt uppsökande arbete för att stödja utsatta personer, som t ex personer med missbruk.

Även om de flesta personer med missbruk eller beroende är kända inom socialtjänsten vill många av dessa personer inte ha vård. Orsaken till detta förhållande ligger i missbrukets och beroendets naturliga förlopp: den drabbade personen får mer positiva effekter och färre negativa effekter i början och mitten av förloppet, de negativa effekterna kommer först senare.

Landstingen har till uppgift att hjälpa personer med missbruk när dessa får medicinska (inklusive psykiatriska) konsekvenser av missbruket/beroendet. Denna uppgift innebär bl.a. observation vid grava förgiftningstillstånd, avgiftning (behandling av abstinensstillstånd) och behandling av medicinska följdverkningar av missbruksmedel.

För att en behandling av missbruks- och beroendetilstånd ska vara effektiv är det nödvändigt med fortsatta psykosociala insatser efter att en person har fått den medicinska vården. Ansvaret för dessa insatser ligger på socialtjänsten.

Bedömning

De absolut flesta personer som söker sig till landstinget för att få hjälp med missbrukets och beroendets medicinska konsekvenser är kända inom socialtjänsten.

De medicinska konsekvenserna av missbruk och beroende kommer relativt sent i missbruksförloppet. Det är därför betydligt mer effektivt att förebygga dessa medicinska konsekvenser än att behandla dem.

Det är dock betydligt svårare att nå personer med missbruk/beroende jämfört med t ex annan psykisk sjuklighet eller kroppsliga sjukdomar, mycket beroende på ett förnekande och gömmande av missbruket/beroendet. Narkotikaberoende medför även en risk för en s.k. kriminell stämpel, och är ännu en anledning till att de som brukar inte vill att det ska komma ut. Sammantaget blir detta en starkt bidragande orsak till att endast en mindre andel nås av vården.

För personer med missbruk och beroende finns det flera vägar in till vården: via socialtjänsten, primärvården, akutmottagningarna, 1177.se; och möjligheter att ringa de olika enheterna för råd och stöd inom både socialtjänst och sjukvård.

Närstående berättar ofta att de vill söka hjälp för sina anhöriga med missbruk eller beroende. Samtidigt finns en okunskap om vart man kan vända sig. Därför är det viktigt att öka kunskapen om olika vägar in i vården. Tydlig information till medborgare om vårdens olika kontaktvägar är en angelägenhet för vårdansvariga oavsett vårdnivå och behöver liksom övrig vårdinformation ske kontinuerligt.

Förslag till beslut

Nämnden för Psykiatri och Habilitering föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

Att avslå motionen

Karlskrona enligt ovan

Ann-Christine Denebo (s)
Ordförande
Nämnden för Psykiatri och Habilitering

Bodil Sundlöf
Förvaltningschef
Psykiatriförvaltningen